

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Лазоренко С. С.

*аспірант кафедри теорії та методики фізичної культури
Сумського державного педагогічного університету
імені А. С. Макаренка
м. Суми, Україна*

Фізичне виховання сучасної студентської молоді у закладах вищої освіти є невід'ємною частиною у здійсненні підготовки компетентних, конкурентоспроможних та висококваліфікованих фахівців у сфері освіти різних спеціальностей. Тому, важливим здоров'язберезуючим компонентом у майбутній професійній підготовці кадрів належить саме навчальній дисципліні – фізичне виховання. Адже заняття з даного предмету гармонійно забезпечують: високу працездатність впродовж дня, покращує розвантаження психо-емоційного стану, підвищує функціональні можливості організму та сприяє покращенню розумової працездатності, формує певне коло знань про систематичні заняття фізичними вправами з урахуванням майбутньої професії з активною профорієнтацією відмови від шкідливих звичок, які наносять шкоду організму осіб [5].

Фізичне виховання у закладах вищої освіти повинно якісно проводити організацію занять зі здобувачами освіти сформувавши у них не тільки належний рівень фізичної підготовки та здоров'я, але і гарне ставлення до важливості занять фізичної активності протягом всього свого життя. Ось чому, на сьогоднішній день організація фізичного виховання у закладах вищої освіти є перманентним психолого-педагогічним процесом метою якого є сформувати професійно-прикладні рухові якості і навички необхідних для здобувачів освіти для попередження втоми, підвищення працездатності, прискорити відновлення у період університетського навчання, так і в майбутній професійній діяльності [2].

Впродовж останніх років у закладах вищої освіти ми спостерігаємо негативне явище таке, як скорочення обсягу навчальних годин навчальної дисципліни «Фізичне виховання». Таке зменшення годин призводить до вираженого гіподинамічного та гіпокінезійного характеру, що значно погіршує становлення здорового молодого покоління нашої країни.

Прикрою тенденцією є недалуге ставлення закладів вищої освіти України від обов'язкових занять з фізичного виховання. Мало керівників які можуть усвідомити визначну роль фізичного виховання, як обов'язкової навчальної дисципліни під час розробок освітньо професійних програм спеціальностей. Викладання як обов'язкової дисципліни «Фізичне виховання» у плануваннях реалізується тільки для студентів 1 року навчання, а вже студенти старших курсів можуть займатись руховою активність у вигляді підвищення спортивної майстерності або спортивних секціях за власним вибором проте заняття в них не є обов'язковим [4].

Сучасні дослідження вітчизняних вчених пов'язані з вивченням сучасного стану та шляхів вирішення проблем з фізичного виховання студентської молоді вивчали: Т. Ю. Круцевич, А. І. Драчук, С. М. Канишевський, М. Д. Зубалій, О. І. Подлесний, Н. І. Турчина, Б. М. Шиян, А. М. Пономаренко, В. М. Сергієнко. П. М. Оксьом, Н. А. Деделюк, В. М. Єфременко, А. М. Єфременко та інші.

З сьогоднішніми військовими діями за незалежність яку виборює наша рідна Україна навчальна дисципліна «Фізичне виховання» для здобувачів вищої освіти повинна мати модернізоване оновлення освітнього змісту дисципліни з сучасними вимогами сьогодення з супроводом чіткої нормативно-правової бази яка б сприяла загальному збільшенню навчальних годин дисципліни. Ось чому, однією з важливих проблем функціонування системи фізичного виховання в закладах вищої освіти є далеким від досконалості з низкою причин: 1) як і описували раніше це скорочення обсягу навчальних годин навчальної дисципліни; 2) відсутність рівня мотивації до самостійних занять фізичними вправами; 3) низький рівень використання новітніх технологічних додатків та засобів під час занять; 4) недостатнім фінансовим забезпеченням та низькою ефективністю управління фізичним вихованням, яке реалізовується у закладах вищої освіти [3].

Ведення воєнного стану в нашій країні через військові дії призвело до нагальної необхідності перегляду основних векторів державної політики у сфері фізичного виховання. Головним чинником стали виникнення низки проблем: 1) постійні повітряні тривоги, що ускладнюють проведення якісного очного формату викладання дисципліни «Фізичне виховання» в закладах освіти (перехід закладів вищої освіти до дистанційного формату навчання розвиває погіршення фізичної та рухової активності студентів); 2) перехід на змішаний формат (з офлайн на онлайн) навчання (формат онлайн є мало ефективним, бо в більшості випадків викладач не може повністю контролювати правильність виконання студентами вправ і це не дає бажаного результату); 3) призупинено реалізацію оновлених нормативно-правових

документів у сфері фізичної культури та спорту на невизначений час до закінчення військового стану в країні [1; 4].

Тому враховуючи всі чинники організація фізичного виховання у закладах вищої освіти повинна трансформуватись у гнучку модель навчання враховуючи можливості максимальної реалізації фізичної та рухової активності студентів в процесі формування індивідуально-особистісної фізичного виховання студентів з врахуванням безпечних умов від загроз в умовах військового стану з розвитком здоров'язбережувальної компетентності під час самостійного опановування здобувачами освіти фізичної вправи на заняттях в дистанційному форматі навчання.

Отже, фізичне виховання повинне бути обов'язковою навчальною дисципліною у закладах вищої освіти, що забезпечуватиме розвиток фізичних якостей, професійно-прикладних навичок з проведенням обов'язкових занять у відповідності з освітньо-професійними програмами спеціальностей та робочими програмами навчальної дисципліни «Фізичне виховання».

Література:

1. Бабаджанян, В. В., Семаль, Н. В., Беседа, Н. А., Фаріонов, В. М., & Курій, О. В. (2023). Сучасний стан фізичного виховання студентів у закладах вищої освіти під час війни в Україні.
2. Єфременко, А. М., Казак, В. Ю., Петренко, В. І., Недбайло, І. А., & Фоменко, В. В. (2023). Фізичне виховання здобувачів освіти в закладах вищої освіти в сучасних умовах.
3. Єфременко, В. М., & Сироватко, З. В. (2021). Сучасний стан фізичного виховання у закладах вищої освіти в умовах пандемії.
4. Оксьом, П., Азаренков, В., & Бережна, Л. (2020). Сучасний стан та проблеми забезпечення викладання навчальної дисципліни «Фізичне виховання» у закладах вищої освіти України. *Актуальні проблеми фізичного виховання різних верств населення*. С. 119–131.
5. Орленко Н. А., Скидан І. В., & Гейченко С. П. (2022) Фізичне виховання студентів ЗВО під час військових дій в Україні. *Фізичне виховання в контексті сучасної освіти* : тези доповідей XVII Міжнародної науково-методичної конференції. С. 68–70.